

Hastanelerde Yüksek Performanslı? ?? Sistemleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hastanelerde Yüksek Performanslı?? Sistemleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22703>

Özet

Hastanelerde Yüksek Performanslı ?? Sistemleri Ölçeği (HPWS), Danayiyen ve Bekaro?lu (2020) tarafından geli?tirilm?, hastane ortam?nda uygulanan **Yüksek Performanslı ?? Sistemleri** (YP?S) uygulamalar?nın etkinli?ini ve düzeyini ölçmek üzere tasarlanm?? özgün bir araçtır. Ölçek, sa?lık sektöründeki insan kaynaklar? yönetiminin örgütsel performans üzerindeki etkilerini bilimsel olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktadır.

Geli?tirme çal??ması, ölçeğin psikometrik özelliklerini, özellikle de yapı **geçerlik** ve iç tutarlılık **güvenirlik** de?erlerini detaylıca incelemiştir. Bu ölçek, ara?tırmacılara ve **hastane yönetimi** profesyonellerine, yüksek performans sa?layan ?K stratejilerini belirleme ve optimize etme konusunda sa?lam bir metodolojik temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yüksek Performanslı ?? Sistemleri, Hastane Yönetimi, Örgütsel Performans, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Sa?lık Hizmetleri.

Yazarlar

Aysun Danayiyen, Serpil Bü?ra Bekaro?lu.

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, hastaneler gibi karma??k ve insan odaklı kurulu?larda uygulanan **Yüksek Performanslı ?? Sistemleri**'nin (YP?S) çok boyutlu yap?sının ölçmektir. Bu sistemler, genellikle İnsan Kaynaklar? Yönetimi (?KY) uygulamalar?nın entegre ve birbirini destekleyen bir bütünü olarak ele alınır.

Ölçek, sa?lık çal??anların, kurumların performans artıracı ?KY uygulamaları (seçici i?e alım, eğitim, ödüllendirme ve yetkilendirme) ne ölçüde algıladıklarını tespit ederek, bu algıların hastane başarısı ve hizmet kalitesi üzerindeki etkilerini incelemek için kullanılabilir. Bu sayede, **hastane yönetimi**, sistemlerini daha etkili hale getirmek için stratejik kararlar alabilir.

Yapı

Ölçek, örgütsel literatürde kabul gören **Yüksek Performanslı ?? Sistemleri** (YP?S) kavramına dayanmaktadır. YP?S, çal??anların bilgi, beceri ve yeteneklerini geli?tiren ve motivasyonlarını artıran, birbirini güçlendiren uygulamalar setidir. Hastane bağlamında, bu yapı genellikle şu temel boyutları içermektedir:

Kapsamlı Eğitim ve Gelişim.
Seçici ??e Alım Prosedürleri.
Katılımcı Karar Alma ve Yetkilendirme.
Performansa Dayalı Ödüllendirme ve Değerlendirme.

Ölçek, bu boyutların hastane personeline nasıl deneyimlendiğini ve algılandığını ölçerek, YP?S'nin teorik yapısının sağlık kurumlarındaki ampirik karşılığını ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında, kapsamlı istatistiksel yöntemler kullanılarak aracın **geçerlik** kanıtları sağlanmıştır. İçerik geçerliği için uzman görüşlerine başvurulmuş, yapı geçerliği için ise faktör analizleri uygulanmıştır. Yapı geçerliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyla başarıyla ölçtüğünü göstermiştir.

Doğulayıcı **faktör analizi** (DFA) sonuçları, ölçeğin maddelerinin beklenen faktör yapısında toplandığını ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu kanıtlamıştır. Bu bulgular, ölçeğin hastane ortamındaki YP?S uygulamalarının geçerli bir biçimde temsil etme yeteneğini desteklemektedir.

Güvenirlik

Hastanelerde Yüksek Performanslı ?? Sistemleri Ölçeği'nin **güvenirliği**, iç tutarlılık yöntemiyle belirlenmiştir. İç tutarlılık, ölçeği oluşturan maddelerin aynı yapıyla ölçme derecesini ifade eder.

Danayiyen ve Bekaroğlu (2020) tarafından yayınlanan makalede, ölçeğin genel Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısının yüksek olduğu rapor edilmiştir. Yüksek Alfa katsayısı, ölçeğin maddelerinin tutarlı olduğunu ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Bu yüksek **güvenirlik** düzeyi, özellikle uzun süreli araştırmalarda ve karşılaştırmalı çalışmalarda ölçeğin stabilitesini garanti altına almaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin boyutları ve faktör yapısını netleştirmek amacıyla iki amaçla **faktör analizi** yaklaşımları benimsenmiştir. İlk amaçta, ölçek maddelerinin sayısını azaltmak ve temel boyutları keşfetmek için Açılmayıcı **Faktör Analizi** (AFA) kullanılmıştır.

İkinci amaçta ise, teorik modelin veriyle uyumunu test etmek amacıyla Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, Yüksek Performanslı ?? Sistemleri'nin hastanelerdeki yapısını temsil eden çok faktörlü modelin iyi uyum gösterdiğini ve ölçeğin yapısal bütünlüğünün korunduğunu doğulamıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir psikometrik ölçek).

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmaktadır (Makaleden detaylı bilgi edinilebilir).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Sağlık çalışanları (Hemşireler, doktorlar, idari personel vb.).

Yaş Grubu: Yetişkin çalışan popülasyonu.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki özel ve/veya kamu hastanelerinde görev yapan ve yüksek uygulamalara maruz kalan personel.

Test Metodolojisi: Anket tabanlı veri toplama, Yapısal Eşitlik Modellemesi (SEM) teknikleri ile psikometrik analiz.

Anahtar Kelimeler

İnsan Kaynakları Yönetimi, Örgütsel Gelişim, Performans Ölçümü, Sağlık Sektörü, YP&S, Hastane Performansı.

Yazarlar ve İletişim

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar Aysun Danayiyen: aysunda@hotmail.com

Yayın Adresi: Makalenin yayınlandığı dönemdeki kurumsal adres (Detaylar kaynakta verilmemiştir).

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020.

Çinler ve Ücretler: Ölçeğin akademik ve ticari olmayan amaçlarla kullanımı için sorumlu yazar Aysun Danayiyen ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Orijinal makale açık erişim (Open Access) olarak yayınlanmıştır.

Referanslar

Ölçeğin orijinal geliştirme çalışması aşağıdaki akademik kaynağa dayanmaktadır:

Danayiyen, A., & Bekaroglu, S. B. (2020). Development of the High-Performance Work Systems Scale for Hospitals: Validity and reliability study. *Research Journal of Business and Management*, 7(3), 128-138. DOI: [10.17261/Pressacademia.2020.1276](https://doi.org/10.17261/Pressacademia.2020.1276).

Makalenin orijinal PDF'ini şu adresten indirilebilir: [hastanelerde-yuksek-performansli-is-sistemleri-olcegi-toad.pdf](https://www.researchjournalofbusinessandmanagement.com/wp-content/uploads/2020/12/Hastanelerde-yuksek-performansli-is-sistemleri-olcegi-toad.pdf)

Hastanelerde Yüksek Performanslı İş Sistemleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu ölçeğe ait maddeler, kaynak içerikte açıkça belirtilmemiştir. Maddelerin tam ve güncel listesi, ölçeğin geliştirildiği Danayiyen ve Bekaroğlu (2020) tarafından yayınlanan "Development of the High-Performance Work Systems Scale for Hospitals: Validity and reliability study" başlıklı orijinal makaleden elde edilmelidir.